

Taxa postala
plátó in num.
No. 224113/929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tás
B

10. Telefon: 9-77. Előli
Havonta 110, negyedév
évre 600, egészévre 1200
földre: Havonta 2, ne
félre 12, egészévre 20
detések díjazás szeri
KELET az erdélyi és
dóság egyetlen politika
Cikkeink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Dl Rámásetter Róbert

Disztér 2., I. em.

BUDAPEST

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bérmentett
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámbor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő Hát-
szegi Ernő, Strada Matei Milo 5.

Kedd 935. április 16

5895. EV.
NISZAN 13.

XVIII. EVF.
88. SZÁM.

VILAG TÜKRE

Nemvárt eredménnyel zárult a stresi értekezlet

Genfben megkezdődött a francia panaszirat tárgyalására összehívott rendkívüli ülés

A hatalmak Stresában megegyeztek a követendő rendszabályokban Németország ellen. Macdonald, Mussolini, Flandin és Laval beszédei Stresában. Litvinov és Beszedre készült Németország ellen

A francia panaszirat kategórikusan kéri Németország erkölcsi elítélését

Róma, április 15. Stresában az értekezlet véget ért. A kiadott hivatalos jelentés közli, hogy a résztvevő hatalmak megvizsgálták az általános helyzetet a német március 16-i nyilatkozat és az angol kormányfőiraknak a fővárosokban tett látogatásai eredményei alapján. Közös irányvonalat állapítottak meg a francia panaszirat ügyében Genfben készülő vitában. Elhatározták, hogy folytatják a keleti biztonsági paktum létrehozására irányuló tárgyalásokat. Újból megerősítették az Ausztria ügyében két ízben tett nyilatkozatát. Az érdekelteket értekezeltre fogják összehívni egyezmény kötése céljából. Folytatni fogják a légügyi egyezmény előkészítési munkálatait. Törekedni fognak arra, hogy fegyverkezést korlátozó nemzetközi megoldást lehessen teremteni. A kisállamok fegyverkezése ügyében igényüket diplomáciai uton tudtára adják a többi érdekelteknek s ajánlani fogják a kérdés megegyezés útján történő rendezését.

Angol és olasz külön-nyilatkozatot is kiadtak, amelyben a két kormány ünnepélyesen megerősíti a Locarno-ban vállalt kötelezettségeket s fogadja, hogy hűségesen kitart a vállalt kötelezettségek mellett.

Ezről értesítik a német és a belga kormányokat is. A hatalmak kiadták még egy külön-nyilatkozatot is, amely hangsúlyozza, hogy a szerződéses kötelezettségek egyoldalú félretétele nem felel meg az európai béke biztosítása követelményének. Ilyen esetek megismétlődésénél a hatalmak népszövetségi szellemben szoros, szívélyes együttműködéssel fognak eljárni.

A hivatalos közlemény felolvasása után Mussolini a tanácskozást befejeztetnek nyilvánította. Kijelentette, hogy

a konferencia munkálatai kielégítőek és a három állam közötti eleven és aktív szolidaritás biztosítja az európai békét.

Ezután Flandin és Macdonald beszéltek, köszönetet mondva Mussolininak a vendéglátásért és a tanácskozások levezetéséért. Macdonald rámutatott a konferencia súlyos feladatára és kiemelte a tényt, hogy a kielégítő eredmény csak annak az együttműködési szellemnek köszönhető, amely a delegátusok között honolt és amely megegyezésre is vezetett. Ma csak egyetlen alternatíva van: béke, vagy háború és a három nagyhatalom ismét megmutatta, hogy a béke biztosításáért dolgozik. Macdonald végül francia kartársainak is köszönetet mondott.

Flandin a franciák nevében megköszönte egy Mussolininak, mint Macdonaldnak együttműködésüket a közös cél érdekében. Illuziókat nem szabad táplálnunk — mondotta. — A jövőben más, hasonló nehézségekbe fogunk ütközni, de ezek sem lesznek súlyosabbak a jelenlegiekénél. De akkor győzni fog a béke gondolata, ha továbbra is az aktív és reális kollaborá-

ció szelleme fog köztünk érvényesülni, amelynek bizonyosságát adtuk a mostani tanácskozásokon. Hazám teljes mértékben értékelné fogja azokat a közös nyilatkozatokat, amelyeket Olaszország és Nagy-Britannia tett volt a locarnoi szerződés megújítására nézve.

Laval rádióbeszéde

Laval elutazása előtt a stresi rádióban rövid beszédet tartott. Egyetlen célja volt a konferenciának — mondotta — a béke megőrzése. A francia politika — egyetértésben az olaszokéval és angolokéval — senki ellen sem irányul. Csak biztonságot követelünk mindenkinek és az összes nemzetek számára szükséges kibékülést akarjuk. Stresa elhagyása előtt kifejezem azt a reményemet, hogy látni fogom az olyan nehezen megvalósítható békét, mint eleven valóságot.

A stresi delegátusok egyébként elutaztak. Simon külügyminiszter vasárnap délután 1 órakor autón ment Genfbe, míg Laval

délután 16.07-kor vonaton utazott ugyanoda. Flandin Párizsba indult. A francia kormány elnöke elutazása előtt dezsónét adott angol és olasz kartársai, Borromeo gróf és a helyi hatóságok tiszteletére.

Enyhült a nemzetközi feszültség?

Párizs, április 15. A Petit Parisien rámutat arra, hogy a stresi értekezlet nem remélt eredményeket hozott. Ez annak köszönhető, hogy mindvégig az őszinte együttműködés vágya uralkodott a konferencia résztvevőin. A többi lapok megállapítják, hogy a stresi értekezlet eredményei a nemzetközi feszültség enyhülésére vezettek.

Szovjet hivatalos körök Németországnak azt a gesztusát, hogy bizonyos feltételek mellett hajlandó aláírni a keleti paktumot, érdekesnek találják, de nem meglepőnek. Tudvalevő, hogy a német kormány mindig érzékeny volt olyan határozott politikával szemben, amilyen a Moszkva és Párizs között létrejött egyezményben kifejezésre jut és egyszerűen meghátrált.

A francia panaszirat tartalma

Párizs, április 15. (Rador). Ma publikálták a francia kormány a Népszövetség tagjainak intézett emlékiratát. A memorandum szerint a német általános hadkötelezettség proklamálása és más fegyverkezési intézkedések formálisan megsértik a versaillesi békeszerződés 5-ik szakaszának klauzuláit és ezért a Népszövetségnek foglalkoznia kell ezzel a ténnyel.

Németország azzal, hogy megsemmisítette a katonai helyzetére vonatkozó rendelkezéseket, amelyeket a Népszövetségbe való belépése alkalmával állapítottak meg, genfi együttműködésének egyik alapját döntötte le és ezzel kompromittálta a fegyverkezése limitálására folyt

nemzetközi tárgyalások sikerét.

Németország egy nemzetközi problémát egyoldalúan akar megoldani és ezért felmerül a kérdés, érdemes-e a nemzetközi pacifikációra irányuló törekvéseket folytatni, amikor egy ünnepélyes nemzetközi kötelezettségnek felmondása csak morális elítélést von maga után.

A memorandum rámutat azokra a veszélyekre, amelyek keletkezhetnek, ha ez a rendszer — a szerződések egyoldalú felbontása — általánossá válna s azt a reményt fejezi ki, hogy a Népszövetség tanácsa megfelelő magatartásra fogja elhatározni magát a jövő megmentése érdekében.

A memorandum szerint a francia kormányt aggasztja a német légi haderő felállítás, az általános védkötelezettség bevezetése és az a tény, hogy a jelenlegi német költségvetés hadügyi kiadásai óriási emelkedést mutatnak az évekel ezelőtti költségvetések hasonló kiadásaihoz képest.

Berlini ellenvélemény

Berlinben a francia emlékirattal kapcsolatban félhivatalos tájékoztatást adtak ki. Ez a kommunikáció azt hangoztatja, hogy a memorandum csak formájában panaszirat, végül eredményben a tényleges vádolt ügyes védekező beszédének mutatkozik. Francia-

ország évek hosszú során át nem gondolt komolyan leszerelési ígérete beváltására.

Amikor Németország belátta, hogy a leszerelésre való várakozásnak utolsó eredménye is eltűnt, szükségét látva szánta el magát a biztonságát biztosító lépésekre. (!)

Németország kilenc éven át fáradszónakul, de hiába harcolt a leszerelési egyezmény létrejöttéért. A Népszövetség, amelynek égisze alatt a konferencia működött, esett Németországgal szemben évtizedes késedelembe és a fegyverkezés a szomszédállamokban nemhogy csökkent volna, hanem óriási mértékben megnövekedett. Franciaország leszerelési szándéka egyáltalán nem volt őszinte.

Németország tehát fel volt jogosítva, hogy visszavegye akciószabadságát. Német körök azt hiszik, hogy a leszerelési konferencia azért nem vezetett eredményre, mert Franciaország folytatta fegyverkezését, míg Németország csak 100.000 főnyi hadsereget engedélyezett. A biztonság definíciójának önkényes és egyoldalú interpretálása akadályozta meg a leszerelési probléma megoldását.

„Hazug állítások szövevénye“

Párizs, április 15. (Rador). A DNE hivatalos kommunikációját a francia memorandumról és a leszerelési kérdésséről az egész francia sajtó visszautasítja. A Le Journal kijelenti, hogy ez a közlemény kezdettől mindvégig hazug állítások szövevénye.

A Reuter távirati iroda genfi jelentése szerint a tanácsban Laval ismerteti a francia emlékiratot s azt fogja javasolni, hogy küldjenek ki albizottságot a követendő eljárás megállapítására. A francia külügyminiszter felszólalását követni fogják sir John Simon és Aloisi báró, valamint Litvinov és Benes beszédei. A nemzetközi politikában szerepet játszó körökben úgy hírlík, hogy

különösen Litvinov készült élehangú beszédre,

amellyel meg akarja bélyegezni a német korlátlan katonai intézkedéseket, noha a szovjet nem is aláírja a versaillesi békeszerződésnek.

(Folytatása a 8-ik oldalon)

Pitcrain, a földi paradicsom

Az elmúlt év márciusában a Jankee nevű amerikai jacht egyik kutató utja során eljutott a Csendes Óceán déli részén fekvő és minden hajózási utvonaltól félreeső Pitcrain szigetére. A jachton tartózkodó dr. H. L. Schapiro híres zsidó antropológus a napokban megjelentette a különös szigetnek és lakóinak leírását. Mindenekelőtt el kell árulni, hogy a szigetlakók, akik a polynéziaiak típusához tartoznak, klasszikus angolsággal beszélnek, ahogy az III. György idejében divatban volt.

Pitcrain szigete a végtelen oceánnak valószínűleg rejtett paradicsoma, amely a tropikus éghajlat minden áldását mutatja. Nincs kikötője nagyobb hajók számára, legfeljebb ügyes matrózok által vezetett csónakok köthetnek ki a hatalmas sziklák között. A sziget maga nem nagy. Három mérföld hosszúságú és másfél mérföld szélessége. Hogy mégis annyi természeti kincs halmozódik fel benne, azt egy különös talajképződésnek köszönheti. Földje ugyanis terraszosan emelkedik és lakói minden tapalattnyi földjét ki tudják használni. Hogy milyen dusan nő itt az emberi táplálék, arra jellemző a tény, hogy olykor évek mulnak el, amíg a szigetlakók értesítést kapnak a külvilágról.

A csodálatos kicsiny sziget története 150 esztendőre nyúlik vissza. Egy lázadás nyitotta meg a szigetet mostani lakóinak ősei számára. Pitcrain szigetét még ma is a lázadók szigetének mondják.

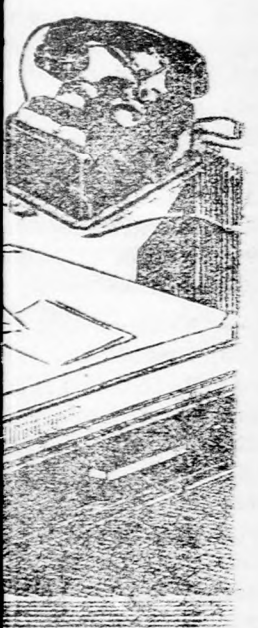
1790-ben a Bounty nevű vitorlás hajó, amely a Csendes óceán déli vizein járt, hogy szentjánoskenyér palántákat szerezzen Nyugat-Indiában való tenyésztés céljából. A hajón William Bligh tehetséges, de brutális tengerésztiszt volt a parancsnok, akinek kegyetlenkedései miatt a matrózok fellázadtak és pedig szerves felkeléssel. A lázadást a hajó előkormányosa: Christian Flechter vezette. A lázadás sikerült, a felkelők elfogták a kapitányt és tizenhét hívével egyetemben letették az óceán közepén egy csónakba. A felkelők azonban adtak nekik néhány hétre való élelmet. A csónak ugyan túl volt terhelve, de az ügyes Bligh kapitány 42 napig tudta irányítani és 5800 kilométernyi viszontagságos utat eljutott Jáva szigetére.

A „Bounty“ viszont Fletcher kormányzása alatt visszatért Haitibe. Itt a hajó partra szállított néhány matrózt, akik vonakodtak a felkelőkkel tovább utazni. Fletchernek már csak nyolc embere volt, mire a benszüllötték közül hatot vett a hajóra, azonfelül tizenkét szines asszonyt. Aztán visszament a nyílt tengerre, hogy valahol a Csendes óceán szigetei között kikeressen egyet, ahol ő és emberei letelepedhessenek.

Két hónapig tartó tengeri kószálás után végre megpillantott egy lakatlan szigetet, amelynek dús vegetációja csábította. Megállapította, hogy a sziget el van látva kitűnő ivóvízzel, mire leszállt és magával vitte a hajó minden készletét, elsősorban persze a szerszámokat. Azután mindent leszerelt a hajóról, amit csak használhatónak vélt. Embereivel azonnal utat vágott a kicsiny sziget közepéig, ahol a lázadók és híveik letelepedtek. Irtozatos munkát végeztek eleinte, de azonfelül Fletchernek küzdenie kellett az emberek között kiütött egyenetlenségek miatt is. Nem egyszer gyilkosságok történtek közöttük. Egy időben Flechter annyira megundorodott saját embereitől, hogy hetekre visszavonult egy barlangba, amelyet ma is autogatnak.

ek

VEVELEK
sz
maza

külseje, de meny-
artalmuk. Néhány
án magukra von-
ettó vagy három
Ezeket azonnal és
maga foglalkoz-
a dolgok nagyon
zhatik el egyidő-
e és Chisinauba.
AZONNAN. Új-
via a bejelentő-
án a város nevé-
számát. Néhány
ötletést a kivánt
rgyalhat, közvet-
össégét és azt a
slatait részeseitik.

LEFOANE

ekeltségek
trafust

ytatta Cuza — ugy-
esség, mint a román
minisztérium figyel-
re.

országban sinylőde
szólal fel.

Stresával való tele-
t napokban teljese-
t a magyar posta
getéseket. Ugyanez
bucuresti látogatás-
gy kössenek Magyar-
gyezményt.

ek a községi taxáktól

tra jóminőségű
nac, seprő,
zilvapálínka
hurvétí fajborok
s Szánló

UJ, Feg. Ferdinánd
Telefon: 382-72.

Az egyedülálló azonban a lázadó kormányos nem nagyon bírta, kijött emberei közé és nyolc éven át megmaradt a kicsiny kolóniának a vezére és egészen bámulatos közösségi rendszert honosított meg. Amikor sok évvel később egy angol hajó ellátogatott a szigetre, a lázadók közül már csak egy Alex Shmith nevű volt az élők között. Öreg, jámbor ember lett belőle, aki egészen odaadta magát a szigeten született gyermekek nevelésének, akik vagy tiszta polinéziaiak voltak, vagy keverék-faj. Minthogy kitűnően bírta az angol nyelvet, a fiatalok tőle tanulták Shakespeare nyelvét, amelyet mind a mai napig megtartottak. 1815-ben Angolország birtokába vette a szigetet, anélkül azonban, hogy oda bárkit is betelepített volna. Az egész 19-ik században magukra voltak hagyatva Pitcairn szigetének lakói és csak a 20-ik században jött az adventisták egy misszionáriusa, hogy térítsen.

Tavaly márciusban, amikor a „Jankeet” horgonyt vetett Pitcairn szigeten, a kapitány nem tudta, hogyan kössön ki. Egyszerre a sziklák közül csónak közeledett a jacht felé. A szigetlakókat eleinte nem akarták felengedni, de amikor ezek kifogástalan angol nyelven kérték, hogy engedjék fel, azonnal beinvitálták őket a díszes hajóra. Marcona vad külsejük mögött nemes gesztusokkal, udvariassággal és barátságos magatartással árulták el, hogy őseik kultüremberek voltak. A jacht utasait bevitték aztán a szigetre, ahol két napon át élvezték a lázadók leszármazottjainak vendégszeretetét.

A szigetlakók apró faházakban élnek. Egy polgármester irányítja minden tevékenységüket. Minden esztendőben új polgármestert választanak. Az érdekes emberek bámulatos módon tartják fenn régi kultúrájukat. Egy időben, amíg nem volt papírjuk, amire írjanak, a fővényben gyakorolták az írást és olvasást. Rengeteg gyümölcs terem a szigeten, amelynek lakói husszükségletüket szárnyással és nyulak hússal fedezik. Valami kevés földműveléssel is foglalkoznak, főleg a kenyérmagvak művelésével. Egyetlen vágyuk, hogy munióit, puskákat kapjanak a vadmadarak elejtése miatt. Kérnek még könyveket és gramofonokat. Ők ezért különös módon fonott kosarakat adnának. A szigeten valóságos paradicsomi életet folytatnak az emberek, akik csak hírből ismerik a háborút és a nagy gazdasági krízist, ami civilizált világban nyomorítja az embereket.

Convocare

la VII-a Adunare Generală ordinară anuală din anul 1934 a Băncii de Credit Măruț și Economie S. A. Dej, ce se va ține la 30 Aprilie 1935, în localul Institutului de Credit, prin această cu onoare invitati. Program: Raportul Consiliului de Administrație și a Comitetului de Supraveghere. Aprobarea bilanțului din Anul 1934. Alegeri. Eventuale. — Observații: În caz de incapacitate de decizie adunarea Generală se va ține în ziua de 12 Maiu a. c. la ora 10 în localul băncii, care va decide fără privire la numărul celor prezenți. — Direcțiunea.

Dzembem levő, géperőre berendezett
MOSÓDA
családi okok miatt
SURGŐSEN ELADÓ
Cím a kiadóhivatalban

A kisebbségi iskolák kérdésében elvi jelentőségű döntést hozott a hágai döntőbiróság

Az albániai görög kisebbségi iskolák kérdését a népszövetségi tanács terjesztette döntőbiróság elé. Törvény előtti egyenlőség címén nem lehet kisebbségi kérdésben vállalni kötelezettségeket megszüntetni

Genf, április 15. A Hágai Állandó Nemzetközi Biróság jogi szakvéleményt mondott az albániai görög kisebbség iskolaügyi panaszában. A kérdést a Népszövetség tanácsa vitte Hága elé. A nemzetközi biróság nyolc tagja elvi jelentőségű döntést hozott: a tiranai kormány rendeletét, mely az ország valamennyi magániskolájától megvonta a tanítási engedélyt, összegegyeztetetlenné minősítette az albán kormány által 1921-ben a Népszövetség tanácsa előtt tett nyilatkozatával, amelynek alapján kisebbségi szerződés jellege volt. Három nemzetközi bíró különvéleményt jelentett be a többséggel szemben és pedig az elnöklő sir Cecil Hurst, a lengyel és a román tag.

A görög panasz

A görög kisebbség panaszának fontosabb pontjai ezek voltak:

Míg a török uralom alatt 350 görög iskola működött Albániában, az utóbbi években az iskolák számát egyre csökkentették, míg már csak 90, majd 1933 óta mindössze 11 görög tanító működött az országban.

Noha az iskolákat a kisebbség maga tartotta fenn, a hatóságok mégis megakadályozták a működésükben, a megnyitás idejét csak jóval a rendes iskolaközponttul engedélyezték, a tanítókat nyelvvizsgára küldték, a kinevezéseket nem hagyták jóvá, a görög nyelv oktatását lényegesen megszorították a tantervben és megtiltották a gyermekeknek, hogy még a szünet alatt is egymásközött görögül beszéljenek.

A közzététel nacionalizálása abba az időszakra esik, amikor Albánia fel akart szabadulni az olasz befolyás alól és így többek között az 1929-ben lejárt gazdasági szerződést sem hosszabbította meg. Erre megszűntek az olasz kölcsönök, a szakértőket visszahívták, majd következett az olasz flotta emlékezetes nyári látogatása Durazóban. A két ország között feszültség állott be, de — január óta — miután az albán állampénztár szerény tartalékai kővetkezében, a katonaság és a hivatalnokok kifizetése is problematikussá vált, egy újabb hárommillió aranyfrankot kitévő kölcsön felvételével s a gazdasági tárgyalások újból megindulásával megszűntnek tekinthető.

Az albán magániskolákat is bezárták

A görög kisebbség azonban nem kívánt az albán kormány külpolitikai és gazdasági kísérleteinek játékszerévé válni. Az új iskolatörvény ugyanis nemcsak az olaszok, hanem a görögök ellen is irányult, az állam valamennyi magániskolát bezártott és az oktatási jogot kizárólag magának tartotta fenn. Mivel a többségi magániskolák ugyan olyan elbánás alá estek, mint a kisebbségié, szemre a törvény teljes jogegyenlőséget biztosított, de alapjában a kisebbségek legelemibb jogát vonta meg azzal, hogy az anyanyelven történő alsófokú oktatást betiltotta.

Madariaga előadót azonban még olyan ügyesen szövegezett szemfényvesztéssel sem lehet megtéveszteni s a görög kisebbségek ügye nála jó kezekbe került. Alapos fejtegetéseit statisztikai adatokkal egészítette ki és világosan rámutatott az igazságtalanságra. Utána az albán megbízott állásfoglalása következett. Albánia képviselője utalt az 1921-es kormánynyilatkozatra, kiemelve, hogy abban a „többségnek és a kisebbségeknek teljes jogegyenlőséget” ígértek. Ezen az állapoton — mondotta — az új törvény mit sem változtat s így nem látja, hogy milyen ajánlásokat szavazhatna meg ebben a kérdésben a tanács. Madariaga haladékat kért, hogy az albán ellenvetéseket átgondolja, majd három nappal később határozati javaslatot terjesztett a tanács elé, hogy jogi szakvéleményért a hágai Állandó Bizottsághoz forduljanak. A tanács a javaslatot egyhanguan elfogadta. Albánia képviselője mind-

össze annak a reményének adhatott ezután kifejezést, hogy a legfelsőbb nemzetközi biróság kormánya szempontjait tekintve fogja venni.

Hága ítélt

A hágai fórum többségében úgy nyilatkozott, hogy az albán iskolatörvény többség és kisebbség részére elvben ugyan egyenlő elbánást biztosít, de gyakorlatban mégis súlyos jogtalanságot jelent. Az 1921-es kormánynyilatkozatot ugyanis a kisebbségek védelme érdekében kellett megtennie az albán kormánynak, nem pedig azért, hogy a kisebbségi jogok intézményes megszüntetését mintegy jogi mázzal vonja be. A hágai döntés fontosabb részei a követ-

Hatalmas földrengés rázta meg Dél-Olaszországot

Calabria tartományban emberáldozatokat követelt a földrengés

Róma, április 15. (Rador.) Dél-Itáliában, Calabria tartományban tegnap hatalmas földrengés volt, amely jelentékeny károkat okozott és néhány emberáldozatot követelt.

Füles elvi döntést hozott a tárgumuresi törvényszék a zsidó hitközség konverziós perében

Tárgu-Mures, április 15. (Az Uj Kelet tud.) A tárgumuresi törvényszék polgári tanácsának II. szekciója fontos elvi döntést hozott az itteni izr. hitközség konverziós perében, amely követendő precedensül szolgálhat, azoknak az erdélyi hitközségeknek, amelyek hasonló problémával foglalkoznak a különböző erdélyi törvényszékek előtt.

A döntés érdekes előzményei a következők: A tárgumuresi izr. statusquo ante hitközségnek a konverziós törvény életbelépése előtt mintegy két és félmillió lej adóssága volt a különböző tárgumuresi bankokban. A zsidó hitközség a konverziós törvény első szakaszánál fogva, amely kimondja, hogy a magánjogi és nem lukratív jogi személyiségek a konverzió által előírt kedvezményekben részesülnek, konverziót kért ezen bankadósságára és azt az egyes bankok feltételesen el is fogadták. Az Albina Bank tárgumuresi fiókja azonban, amelynél a zsidó hitközség 330 ezer lej tartozással szerepelt, beperelte a zsidó hitközséget, azzal érvelve, hogy a hitközségek közjogi személyiségek lévén, nem tartoznak konverzió alá. A konverziós per érdekes tárgyalását,

kezők:

— 1921-ben az albán kormány, miután 1920-ban a Népszövetség államai sorába felvételét, nyilatkozatot tett a tanács előtt. Abban az időben valamennyi albán állampolgárnak jogában állott, akár a többséghez, akár a kisebbséghez tartozott, hogy magániskolát tartson fenn, vagy új magániskolát nyisson. 1930-ban azonban a kormány a közzétételét laicizálta, majd 1933-ban megváltoztatta az alkotmányt s valamennyi magániskolát megszüntette. Az albán kormány alighanem abból indult ki, hogy 1921-es nyilatkozata mára nem kötelezte, minthogy a kisebbségek ugyanolyan jogokat élvezzenek, mint bármely albán állampolgár. Ez a felfogás azonban ellentétben áll a kormány nyilatkozatával, amelynek elgondolása az, hogy a kisebbségek fennálló joguk értelmében iskolákat nyithatnak és tarthatnak fenn és hogy részükre a tanszabadság teljes mértékben biztosítottassék.

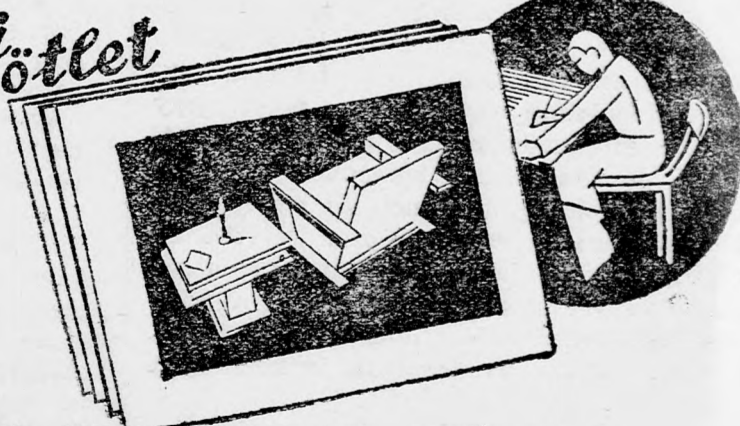
A hágai bíróság elvi döntése értelmében a tanács májusi ülészakán fogja ajánlásait megszövegezni az albán kormány számára. Érdemes megemlíteni, hogy a görög kisebbség ügyét Hágában a legkiválóbb görög nemzetközi jogász, Görögország párizsi követe, Politis képviselte.

amelyet a dr. Porav—dr. Bancsiu tanács tárgyalta, igen nagy érdeklődés előzte meg, nemcsak itt, de egész Erdélyben, éppen azért, mert igen sok erdélyi hitközséget foglalkoztat ez a probléma.

Az izr. hitközség védelmében dr. Engelberg Dezős és Rothmann József tárgumuresi ügyvédek jelentek meg. A hitközség képviselői világos okfejtéssel és szakzerű magyarázatokkal világították meg a problémát és a bíróság a főtárgyalás után érdekes döntést hozott. Elutasította az Albina Bank keresetét és kötelezte a bankot, hogy a tárgumuresi izr. hitközségtől a törvényben előírt részleteket a kitűzött időn belül elfogadják. Az érdekes bírói döntés nagy feltűnést keltett, bár az érdekeltek fellebbezés folytán az ügy még a táblát is foglalkoztatja fogja. (b. b.)

Petrőleum-monopol lépett életbe Mandzsu-riában. Londonból jelentik: Dzsehol tartomány kivételével egész Mandzsu-Kuo területére érvénybe lépett a petrőleum-monopolium. Dzseholban még folyik az életbeléptetés előkészítése.

1000 művészeti ötlet

kell az izléses lakás berendezéséhez
Kérjen ajánlatot tőlünk s mi megteremtjük
Önök az igazi otthonot, amire mindig vágyott
SZÉKELYÉS RÉTI
BUTORGYÁR R. T.
TÁRGUMUREŞ-BRASOV-BUCUREŞTI.

A kormánypar
a Skoda-ügybe

Iunian visszat

Bucuresti, április 15. (Szombathn este befejeződött a jelentés vitája. Egy évvel ezelőtti per zárult le a vita hogy a per győztese a n. Az utolsó parlamenti ülés jellemző volt. A liberális szefanikus hévvel ösztönözték a szavazásra, a rális párt demokrata szavazással viseltetett az alatt a szavazással szemben és hívei is megjelentek a vasárnapi és ennek ellenében kevesek tagja vett a sgek jórésze hiányzott, nem akartak részesei a deákkal ellentétes politikai voltak itt a georgisták és georgisták jórésze is

A hangulat mégis festéklődéssel várták Cihovici, de különösképpen a nyilatkozatait.

Előnök Parchevici emelkedett szólásra, aki hogy a határozati javaslat terjesztése és kijelentése, ris azzal. A többségiek Paschevici beszédének parlament adáz verekedő erőszakkal cipelte el Pasröl. Már-már verekedés amikor Saveanu elnök tette.

Utána Chelmegeanu nyilatkozatokat, melyek vici küldött a kamarába mely hatást keltettek. Szer sem szakították félgyelemmel halgatták meg párt nyilatkozatát, amit fel. Ezután került sor

Saveanu elnök a határozat vette szavazás alá, lenőző bizottság elé ut. A kamara ezt megszavazta szavazták Georghescu bíróságok elé való utalás rászpartí képviselők a paragrafust.

Saveanu ezután a r. titlyei kíséretében a C. mitőszék elé való utalást fust nyújtotta be, hang a szavazatok kétharmosa mara megszavazta ezt. fogadta Cihovicsnak a n. natkozólag benyújtott. Végül Popovicnak való utalásáról szóló

KAL
szerezheti be.

A kormánypart leszavazta a kormányt a Skoda-ügyben

Nem szavazta meg a kamara Popovici Mihálynak a semmitőszék elé való utalását

A nemzeti parasztpárt nagy politikai győzelmével végződött a Skoda-ügy kamarai vizsgálata. A kormánypart jelentős csoportja a Skoda-jelentés ellen szavazott

Iunian visszatér a nemzeti parasztpártba?

Bucuresti, április 15. (Az Uj Kelet tud.) Szombaton este befejeződött végre a Skoda-jelentés vitája. Egy évke óta húzódozó politikai per zárult le e vitával és kétségtelen, hogy a per győztese a nemzeti parasztpárt. Az utolsó parlamenti ülés hangulata nagyon jellemző volt. A liberális képviselők egy része fanatikus hévvel ösztönözték képviselőtársaikat szavazásra, másfelől pedig a liberális párt demokrata szárnya feltűnő rezerváltsággal viseltetett az ülés egész folyamata alatt a szavazással szemben. Dinu Bratianu és hívei is megjelentek a kamarában a szavazásnál és ennek ellenére a kamarának nagyon kevés tagja vett abban részt. A többségiek jórésze hiányzott a szavazásról, mert nem akartak részesei lenni egy meggyőződésekkel ellentétes politikai aktusának. Nem voltak itt a gerogisták sem, sőt a cuzisták és georgisták jórésze is távol maradt.

be az elnök. Ismeretes, hogy Popovici ellen azt a vádat emelték, hogy mint igazságügyminiszter, a vezetőügysznek telefonon azt az utasítást adta, hogy járjon el óvatosan a Skoda-céggel szemben, amely világcég és egy szövetséges állam jelentős nemzetgazdasági tényezője. A szavazás nyugodtan folyt le, a képviselőház szabályai szerint. Senkinek sem volt meglepetést. A kormánypartiak és Bratianu barátai is meg voltak róla győződve, hogy Popovici Mihályt a semmitőszék elé küldik.

A kamara leszavazta a kormányt

A szavazás után azonban az egész képviselőház meglepetéssel látta, hogy a golyókat számoló titkárok között nagy a zavar. Hosszas szünet után Saveanu bejelentette az eredményeket:

A szavazók száma: 159.

Fehér golyó 94.

Fekete golyó 62.

Ahhoz azonban, hogy a szavazás érvényes legyen és Popovici Mihályt ezáltal a semmitőszék elé küldjék, 106 fehér golyóra lett volna szükség, az összes szavazatok kétharmadára.

A többségben leirhatatlan zavar támadt. A liberális képviselők egy része kiabálni kezdett és öklükkel ütöttek az asztalokat. Valaki a szavazás megismétlését követelte. Az egyik liberális felállt és kijelentette, hogy elegendő 51 százalék a határozat elfogadására. Az ülést felfüggesztették. Saveanu több miniszterrel és képviselővel a miniszteri szobába vonult vissza tanácskozni. Telefonon értesítették Tatarescu miniszterelnököt is.

A többség ideges

Ezalatt a kamarában rendkívüli izgalommal tárgyalták az eseményeket. A román parlamentáriszmus történetében talán még egyszer sem fordult elő, hogy a parlament leszavazta volna a kormányt. Ha ebben az ügyben nem is volt feltéve a bizalmi kérdés, kétségtelen, hogy egy nagyfontosságú kérdésben maguk a többségiek nem azonosították magukat a kormány akaratával, a liberális képviselők között rendkívüli volt az izgalom és számosan követelték azt, hogy a szavazást ismételjék meg. Hiszen, ha a 106 szavazatot szót volna Popovici ellen és 53 mellette, akkor már a szavazás jó lett volna és Popovici Mihályt a semmitőszék elé állítják. A liberálisok nevétségnek tartották, hogy 12 szavazat miatt egy kormányakarat ne jusson érvényre.

Győzött Popovici

Végül bejött Saveanu, megnyitotta az ülést és kijelentette, hogy lelkiismeretére és becsületére hivatkozva, meg kell állapítania, hogy a szavazat szabályos volt és a képviselőház az ügyből kikapcsolta Popovici Mihályt.

A nemzeti parasztpárt percekig tartó ün-

nepléssel fogadta a határozatot. Utána a kamara megszavazta Popovici Mihályt a vagyonellenőrzési bizottság elé küldéséről szóló paragrafust, amelynek a jelentősége nem tulságosan nagy, mert hiszen Popovici éppen a vita során jelentette ki, hogy ő maga fogja kérni vagyonának ellenőrzését.

A kamara szavazásának politikai jelentősége rendkívüli fontosságu. Senki sem volt meggyőződve Popovici Mihály bűnösségéről. Az ellene emelt vád valóban abszurdum volt. Mégis a semmitőszék elé kellett küldeni, hogy így a nemzeti parasztpártot sujtásák. Ugy látszik azonban, hogy a többségi képviselők között nem mindenki volt meggyőződve ennek a politikának helyességéről, és szavazataikkal Popovici Mihályt kiemelték a Skoda-ügy büntügyi részéből, amellyel egyben az egész Skoda-ügy politikai keretét dirib-darabra törték. A szavazat annak a beismerése volt, hogy politikai méregkeverés történt a nemzeti parasztpárt rovására és a nagy ellenzéki párt nagy elégtételére, ez a művelet nem sikerült.

Popovici Mihály nyilatkozata

Popovici Mihály az ügyben a Dimineatanak nyilatkozott és nagy örömmel fejezte ki afelől, hogy vannak még a román parlamentben olyan emberek is, akik a politikai okciókon felül emelkedve, a meggyőződéseik szerint járnak el. Kijelentette Popovici, hogy nagy elégtétellel szolgál a szavazásnak ez az eredménye, amelyet ugyanolyan nyugalommal fogadott, mint amilyen nyugodt és magabizó volt az egész, ellene irányított kampány ideje alatt.

Ami a vagyonellenőrzést illeti, Popovici kijelentette, hogy eza a kamara határozata nélkül is megtette volna, mert így legalább alkalma lesz bizonyítani, hogy mennyivel kisebb a vagyona most, mint eredetileg, örökségének átvételekor volt, és ezt a vagyont politikai és nemzeti célokra használta fel.

Iunianék magatartása

A szavazásnak egyik nagy érdekessége volt, hogy Iunian és társai nem vettek részt a szavazásban. Nem szavazták meg még Boila Romulusnak a vagyonellenőrzési bizottság elé küldését sem. A volt igazságügyi miniszter köréből a Dimineata úgy értesül, hogy Iunian csak ennyiben tartotta Maniut felelősnek a Skoda-ügyért, mert nem ellen-

2 lábunkkal

egy egész életen át járunk. futkosunk és állunk. Kiméljük és óvjuk őket. Szereljük és cipjük őket. Kelemes viseletű PALMA-OKMA talpat, amely tartós, rugalmas, vízhatlan és olcsó.

PALMA-OKMA

örizte minisztereinek munkáját. A Boila ellen indított hajszával közvetett uton Maniut akarták kompromittálni, ezért képviselő társaival együtt tartózkodott a szavazástól. Politikai körökben ezzel kapcsolatban arról tudtognak, hogy Iunian és csoportja visszalép a nemzeti parasztpártba. Ezt a verziót Iunian a Dimineata munkatársa előtt erőlyesen megcáfolta, ami azonban a román politikai köröket nem elégtű ki egészen.

SELECT MOZGÓ
AZ ÉLŐ HALOTT
megrendítő film, jobb mint az „Elsodort ember”. Főszerepekben: WALTER CONNOLLY, Amerika egyik leghíresebb művésze.

Ujabb súlyos vasuti katasztrófa történt Franciaországban
Csak a véletlenszerűen, hogy nem történt újabb borzalmas tömegkatasztrófa

Párizs, április 15. Bordeauxtól harminc kilométernyire az egyik expresszvonat eddig ismeretlen okokból kiskilótt. Különösen egyik személykocsija rongálódott meg erősen. Szakadó esőben nyomban megkezdtek a mentést. Tíz sebesültet és három holttestet emeltek ki a kocsiból. A kiskiláskor az expressz 108 kilométeres óránkénti sebes-

séggel haladt s még mintegy 400 méternyire vonszolta a mozdony a szerelvényt, míg végre sikerült lefékezni. Az állomások vasuti személyzetének ébersége még nagyobb katasztrófát hártott el. Néhány perc múlva másik gyorsnak kellett volna áthaladnia, de sikerült visszatartani. A vizsgálat folyik.

Hat és félezer szavazatot szedtek össze a vaidisták Prahova megyében

A hivatalos nemzeti parasztpárt két és félszer annyi szavazatot kapott, noha a vaidisták elorozták a körjelvényt

Ploesti, április 15. Vasárnap ejtették meg Prahova megyében a megyei tanácsválasztásokat, melyeknek eredménye: Kormánypart 22781, nemzeti parasztpárt 15161, gheorghisták 6567, vaidisták 6454, Iunian-párt 1195. A liberálisok 24, a nemzeti parasztpárt, amely az ellenzéki pártok közül egyedül kapta meg az összes szavazatok 20 százalékát, 12 megyei tanácsosi mandátumot kapnak. A választás érdekessége, hogy ezáltal elsőszben vettek részt egy választáson a vaidisták, akik elég szépszámu szavazatot is kaptak. Ezt azonban sokan annak tulajdonítják, hogy a vaidista-párt hamarabb adta be jelölőlistáját, mint a nemzeti parasztpárt s sikerült a ma-

ga számára lefoglalnia a régi szavazási jellel, a „kör“-t, míg a nemzeti parasztpárt más jellel volt könytelen megelégedni, mi sok helyen megzavarta a párt falusi híveit.

A felére esett az amerikai vasipar termelése. Londonból jelentik: A Financial Observer közli a hirt, hogy az amerikai vasipar foglalkoztatottságában lanyhulás állott be. Április első hetében még 44.4 százalék volt a termelés és a legjobb konjunktúrális évszáz képest, a szombaton végződött héten azonban már csak 43.8 százalék.

HUSVÉTRA KALAP- ÉS FÉRFI-DIVATSZOKSÉGLETÉT LEGJOBBAN ÉS LEGOLCSÓBBAN A KALAPKIRÁLYNÁL
szerezheti be. P. Unirii 24. Garantált minőség — legolcsóbb árban

ESTE EGY GRAIN DE VALS Meghajt lefogyaszt

PRILIS 16.
n kormány, miniszter...
ség államai sorába...
atot tett a tanács...
valamennyi albán...
ban állott, akár a...
ebbséghez tartozott...
tson fenn, vagy u...
1930-ban azonban a...
t laicizálta, majd...
a alkotmány...
lát beszüntette. Az...
nem abból indult ki...
ata másra nem kö...
sebségek ugyan...
ek, mint bármely...
a felfogás azonban...
ny nyilatkozatával...
z, hogy a kisebbsé...
telmében iskolákat...
ak fenn és hogy vé...
teljes mértékben...
döntése értelmében...
zakán fogja ajánlá...
albán kormány szá...
íteni, hogy a görög...
ában a legkiválóbb...
sz, Görögország pá...
pviselte.
meg
követelt
ban tegnap határ...
ny emberáldozat

ett életbe Mand...
ntik: Dzehol tartó...
Mandzu-Kuo terü...
petróleum-monopó...
vik az életbeléptetés

SPORT

A Ripensia legyőzte a NAC-ot és biztosan halad a bajnokság felé

Meglepetéseket hoztak a nemzetközi mérkőzések

Cluj, április 15. (Az Új Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság eheti fordulójára újabb tanúbizonyságot tett arról, hogy a labdarúgásban papírfőnök még megközelítőleg sem lehet biztosan beszélni. All ez különösen a timisoarai derbyre, melynek favoritja az ideai formák alapján az oradeai csapat volt. Ugyanez a helyzet a Clujon lejátszott Gloria-Romania mérkőzésnél is, amelynek esélyei a cluji csapat felé hajlottak. Ez természetesen mit sem von le a győztesek érdeméből. A többi három bajnoki mérkőzés eredménye, mint: Venus-Juventus, Crisana-CFR, Unirea Tricolor-AMTE nem okoz meglepetést. Eredmények:

Gloria - Romania 3:0 (1:0)

Cluj, április 15. (Az Új Kelet tud.) Durva, brutális játékkal lepte meg a Romania csapata azt a kevés nézőt, akik vasárnap a cluji sporttelepen az aradi csapat játékára kíváncsiak voltak. Mert játszani csak az aradiak játszottak. A Romanianak nem ment a játék, jobb ellenfelüket sorozatos faultokkal igyekeztek ellensúlyozni. A győztes csapat nem nagygyönyű együtt. Lelkes, szorgalmasan rakkoló játékosokból tevődik össze a Gloria, sztárok nélkül. De éppen ez adja a csapat tömörségét, egységes és önzetlen összjátékát. A három gólos győzelmet megérdemelték, sőt négy gólt lőttek, amelyek közül egyet a játékvezető rossz kedvében (egyéb oka nem volt rá) nem adott meg. A mérkőzést, minthogy a hivatalosan delegált bíró nem érkezett meg, Mirion szükségbírót vezetett, akinek játékvezetése minden kritikán aluli volt. A játéktér közepéről „vezetett” és ítéleteit a jószerecsére és a véletlenre bízta. Képességi alapján ifjúsági mérkőzést sem vezethet. Mindenesetre bíróviszonyainkra jellemző, hogy Mirion az Északi Liga bíróbizottságának elnöke. A mérkőzés elfajulása az ő lelkiismeretét terhelte. A gólokat Tudor (2) és Pécskányi lőttek. A Gloria jó együtteséből Husztig játéka magaslott ki. A Romanianban csak Felecan I és Capusan voltak szelidek.

Gloria: Bosneag, Husztig-Varjassy, Baiti-Faur-Pécskányi, Tudor-Ökrös-Barbu II-Dobra-Mercea.

Romania: Chendreau, Doci-Felecan, Munteanu-Criza-Muresan, Chendreau II-Pop-Vartan-Oanca-Capusan.

Ripensia-NAC 3:1 (1:1). Timisoara, április 15. Öt ezer néző előtt játszották le a mérkőzést. Az első félidő husz percéig a NAC kapujához szegezte a Ripensiat. A nagy fölényből azonban csak Kovács gólya tellett, ami után a Ripensia felszabadul és sorozatos támadásaiból Dobay egyenlített. A második félidőben a Ripensia a többet támadó és Deheleanu és Beke révén biztosítja a győzelmet. A NAC vereségét nagyrészt elbizakodottságának köszönheti. Xi-fando jó bíró volt.

Ripensia: Pavlovics, Hoksári-Agner, Deheleanu-Kotormány-Lazar, Bindea-Beke-Ciolac-Schwartz-Dobay.

NAC: Czinczér, Bartha-Sarkadi, Krausz-Juhász-Feuerstein, Moskó-Spielmann-Bodola-Kovács-Kocsis.

Venus-Juventus 3:1 (0:1). Bucuresti, április 15. A Juventus 70 percig vezetett, a szerencse azonban elpártolt tőle és a Venus kaparintotta meg a már elveszítettnek látszó pontokat. Melchior, illetve Eisenbeiser (11-esből), Petea és Sepi a góllövők.

Unirea Tricolor-AMTE 3:3 (2:1). Bucuresti, április 15. Érdekes küzdelem, az eredmény reális. Az Unirea azonban a letiltott Szaniszló II szerepeltetése miatt óvott. Seifert, Schlieru és Niculescu, illetve Sicora (2) és Karabel a góllövők.

Crisana-CFR 5:3 (4:1). Oradea, április 15. A Crisana az első félidőben nagy fölényből négy gólt lőtt, a másodikban azonban

a CFR volt a jobb. Barátky (2), Karlbach (2) és Lakatos, illetve Medve (3) és Barbu lőtték a gólokat.

A Nemzeti Bajnokság állása:

1. Ripensia	15	11	2	2	49	24	24
2. NAC	15	9	1	5	32	19	19
3. Kinizsi	14	8	2	4	42	32	18
4. Venus	14	8	1	5	35	25	17
5. Universitatea	13	8	0	5	20	17	16
6. Crisana	14	7	1	6	34	34	15
7. Romania	14	6	3	5	19	21	15
8. CFR	15	7	0	8	25	31	14
9. Gloria	16	5	4	7	28	44	14
10. Unir. Tric.	15	3	5	7	32	34	11
11. Juventus	14	3	2	9	17	31	8
12. AMTE	15	1	1	13	16	37	3

Nemzeti Bajnokság B)

A Phönix három tartaléka és tíz emberrel is legyőzte a KAC-ot

Phönix-KAC 9:0 (5:0)

Cluj, április 15. A baia marei Phönix ezuttal is imponálóan szép és a futball klaszszikus iskoláját igazoló játékkal öregbítette hírnevét. Bár a mérkőzés elején dr. Rusu határbíró intervenciójára az egyik Phönix-játékost kiállították, a vendégcsapat pompásabbnál-pompásabb akciók révén egymás után érte el a gólokat — félgózzal is Szerémi (4), Freiberg (4) és Praszler révén. A KAC tehetetlenül, lélek nélkül vergődött a kitünő vendégcsapat teljes fölény alatt. A Phönix a következő összeállításban játszott: Ferencz, Ardos-Holzmann, Man-Véber-Száva, Boftos-Praszler-Freiberg-Szerémi III-Nagy. Vancu oradeai bíró nagyon gyenge játékvezető.

Targu-Mures. Soimii-Mures 2:1 (1:0).

Oradea. Törekvés-Olimpia CFR 1:0 (1:0).

Baia Mare. Tricolor-CFR Cluj 1:1 (1:0).

Timisoara. Vulturii-TAC 2:1 (2:0). Meglepetés.

Brasov. ACFR-Victoria 0:0.

Craiova. Rovine Grivita-UDR 3:0 (1:0).

Arad. Jiul-AAC 6:0 (4:0).

Sibiu. HTV-CFR Simeria 1:0 (0:0).

Albaitulia. Sicilia-Unirea 2:1 (1:1).

Medias. Vitrometan-NSE 1:1 (1:0).

Bacău. Franco Rom.-St. Băcăuan 3:0 (1:0).

Braila. Dacia Unirea-Jahn 1:0 (0:0).

Galati. DVA-Sporting 7:1 (4:0).

Pascani. Unirea-Textilia 2:1 (1:0).

Konstanta. Elpis-Sportul Studentesc 9:1 (1:1). Meglepetés.

Ploesti. Brasovia-Tricolor 4:1 (2:1). Meglepetés.

Kerületi bajnokság

A Villamosmű pontot vett el a Romaniától

Cluj KAC B-Avrám Jancu 2:0 (1:0), UEC-Romania B 0:0. A villamosmű csapata derekas védekezéssel megérdemelten vett el pontot a jobb Romaniától.

Timisoara. Herta-Kadima 2:0 (1:0), Electrica-Freidorf 1:0 (1:0), Politechnica-Rapid 4:2 (4:2), Banatul-Unirea 4:0 (1:0), Juventus-Fratelia 2:2 (1:0).

Satunare. Törekvés-Seini 1:0 (1:0), Victoria Carei-SZSE 1:0 (1:0).

Arad. Tricolor-Egyetértés 3:0 (0:0), ATE-Transilvania 1:0 (0:0), Juventus-Hakoah 3:3 (2:2).

Brasov. Ivria-Olimpia 1:1 (0:0), BMTE-Izvorul 0:0, Astra-Lozomotiva 2:0 (1:0), botrány miatt félbeszakadt, IAR-Vicoria 3:1 (2:1), itt is botrány volt.

Carei. Barkochba-Törekvés Carei 4:2 (2:1).

Barátságos mérkőzések

Cluj. Universitatea-Unirea ifj. 2:1 (1:0).

Az Unirea levonult Romania-KMSC ifj. 8:0 (3:0).

Brad. Kinizsi-Mica 4:2 (1:1).

Turda. Universitatea-Ariesul 6:4 (3:1).

Teius. Universitatea-CFR 2:1 (1:0).

Külföldi eredmények

Zürich. Svájc-Magyarország 6:2 (4:0). Közép-Európa Kupa. A magyar válogatott puha védelme miatt szenvedett ilyen súlyos vereséget. A magyarok mindkét gólját Cseh II. lőtte.

Prága. Csehszlovákia-Ausztria 0:0. Az első félidőben az osztrákok, a másodikban a csehek vannak fölényben. Közép-Európa Kupa.

A Közép-Európa Kupa állása:

1. Olaszország	6	5	—	1	15:6	10
2. Ausztria	7	3	2	2	13:11	8
3. Csehszlovákia	6	1	4	1	9:9	6
4. Magyarország	5	2	1	2	10:10	5
5. Svájc	8	1	1	6	13:25	3

Budapest. Magyarország-Délnémetország válogatott 5:0 (1:0).

Brün. Budapest-Brün válogatott 6:1 (1:1).

Brüsszel. Franciaország-Belgium 1:1 (1:0).

KÖZGAZDASÁG

Tiltakoztak a cluji kereskedők és iparosok a „taxa ad valorem” illeték ellen

„A cluji kereskedőtársadalom nem tudja egyedül az összes adóterheket viselni”

Cluj, április 16. (Az Új Kelet tud.) A cluji kereskedők és iparosok, mint ismeretes vasárnap délelőtt tartották meg dr. Borbély István kamarai alelnök, Mircea szenátor és Romanovici a Sfatul vezetői és dr. Peptea Jacob Ugir igazgató kezdeményezésére nagygyűlést, melyen a Taxa ad valorem ügyében a következő határozati javaslatot fogadták el:

„A cluji kereskedők és iparosok a mai napon tartott gyűlésükben megvizsgálván a város ideiglenes bizottságának a városba bejövő, vagy kimenő áruk után 2 százalékos értékámván szedésére vonatkozó határozatát és tudomásul véve a gazdasági szervezetek, a Nagyiparosok szövetsége, Sfatul Negustoresc, Román Kereskedők és Iparosok Egyesülete, a Blocul Economii Ipartesület és a Vendégipari Munkaadók Szindikátusa által a Kereskedelmi és Iparkamara vezetése alatt ebben az ügyben lefolytatott akcióját, a kérdés széleskörű letárgyalása után elhatározza:

1. A harc a Taxa ad valorem bevezetése ellen teljes erővel tovább folytatandó.

2. Ha a városnak feltétlen megvalósuló szükségletei vannak, mint a város helyes irányú fejlődését szívéből viselő polgárok egyetértésével, a városnak jelenleg megszavazás alatt álló közigazgatási törvény adta összes, a városokat illető pótdadók és pótilletek fizetése által, a város többi polgáraival egyenlően és aránylagosan járuljanak hozzá a város költségvetési egyensúlyának biztosításához.

Ötmillió lej a cluji kamara költségvetésének végösszege

Cluj, április 15. A Kereskedelmi és Iparkamara interimárbizottsága tegnap délután értekezletet tartott Borbély István dr. alelnök, Diamant Izsó, Romanovici, Fărcas Pop és Rózsa Mór bizottsági tagok részvételével.

Borbély István ismertette a bizottság előtt, hogy az Albina bankkal szemben fennálló adósság elrendezése és a kiadások csökkentése után a kamara tavalyi költségvetését teljes mértékben megvalósították. Az új költségvetés előterjesztésével kapcsolatban reméli, hogy most miután a költségeket minimálisra leszállították és a kamarának nincs semmiféle teljesíthetetlen kötelezettsége, az idén sem lesznek zavarok a büdzsével kapcsolatos kérdésekben.

A vita során az interimárbizottság elvben elfogadta az új költségvetési előterjesztésnek azt a részét, amely szerint a tavaly tizenöt százalékkal leszállított tiszviselői fizetéseket az idén újra régi színvonalukra emeljék, viszont úgy határoztak, hogy felfüggesztik a teljes fizetések effektuálását hat hónapig, hogy lássák mennyiben lehetséges a költségvetés végrehajtása.

3. Az esetre pedig, ha a városnak mégis feltétlen szüksége volna azokon felül is jövedelemre a költségvetés egyensúlya érdekében és ezért ragaszkodnék a Taxa ad valorem bevezetéséhez, a gyűlés felhatalmazza ezen mozgalom vezetőjét, hogy megállapíthasson egy általános összeget, amely tiszta jövedelem gyanánt folyjon be a város pénztárába és anélkül, hogy a város a mi számlánkra és területekre új költségeket vállaljon és anélkül, hogy ezáltal mi a zaklatások új sorozatának legyünk kitéve.

Allapíttassék meg olyan módzat, hogy mi ezt a pauszát direkt fizethessük be és mi kötelezettségünket ezirányban teljesíteni fogjuk.

4. Az elért eredmények egy újabb gyűlés vagy sajtó utján hosszasan tudomásunkra.”

A gyűlésen Diamant Izsó kamarai alelnök tartott igen érdekes beszédet az iparosok helyzetéről, melyet holnapi számunkban részletesen ismertetni fogunk.

NARCISSE BLEU
A FENSÉGES
PÁRISI KÖLNIVIZ
Mury
PUDER ARCFESTÉK
VÁLTOZÓ ATKPIROSITÓ
VÁLTOZÓ KIVÁLÓ GÁRRI

Elvben elfogadta a bizottság a kamara tiszviselői és nyugdíjasai számára létesítendő segélyező egyesület megalapítását is. Elfogadták Borbély alelnök azon javaslatát, hogy az altkári állást, amely jelenleg szükségtelenné vált Muica főtitkár kinevezésével, irodafőnökkel helyettesítsék, akinek fizetése ne legyen nagyobb négyötezer lejnél havonta.

Végül a bizottság megszavazta a költségvetést, amelynek összege 5 millió 204 ezer 122 lej a cluji központ és 1 millió 455 ezer 577 lej a satunare-i szekció részére.

A világ-platinaszükséglet felét a kanadai export fedezi. Londonból jelentik: A Financial Times közlése szerint Kanada az elmúlt évben 130 ezer 239 uncia platina-exportjával a világszükséglet felét fedezte s első ízben történt meg, hogy évi termelésével a világ legelsőjévé, Oroszország elébe került. Kanadában a platina a réz- és nikkel-termelés mellékterméke s így a termelési költségei nagyon alacsonyak.

FÁJDALMAT MEGSZÜNTETI A

VITAMIN DERMAROMA

RHEUMA, KÖSZTÉNY, CSÚZ ÉS ISCHIAS
BÁNTALMAKNÁL - LEF-40-60-140
MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN KAPHATÓ

Váltsa meg vásárigazolványát a

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁRRA

Vásárigazolvány kapható: Clujon: Hermes Irodánál Reg. Ferdinand 8. és a Wagons-Lits irodánál Piata Unirii 18.

Besz

Beszarabia volt hatásáról. Miér

Bucuresti, április 15. Rámutatunk már jának legkevésbé ami hatása a romellenére, hogy az o pen a leghatározottabban német, zsidó, lengy majonizálja itt a romlenére a románok mális az érdeklődő iránt. A Vaida-féle napról-napra kap iyek címe rendszeri rábia a rumerus v pedig „a beszarabia da Sánd r”, ezek szórványosan jelen kus hívó levelei, tüzet-vassal végző Beszarabia megnyi

Később az azo parasztpárt beszar megmarad a párt valahicus ro emi len egy sem besza beszarabia megyei törtek ki nézetelté körül voltak bizony gor volt beszarabia cius 24-én lezajlott tartózkodott a sza vuáló indítvány egyi: bucuerei na zot: állásptjáról fogadta a beszaráb mezer valahicusát.

— Ki kell jelen hogy nem követem koman követni a Március 24-én a vé sér azért tartózkodt ezáltal akartam kif iránt, aki 1918-ban vette Beszarabia eg súa.

— Politikailag az Vaidát, mert mint k lüseseg katonája, a akarok farnolni t alapszabályok érte akciója, ahogyan ő tok feletti akció, a tenem, mert alkot ris állard an, mint den áramlat csak e hil juthat kifejezés egyéb szempontok követhetera Vaidát, tott mozgalom ugya hogy egyetlen bes jól meg, egyetlen eg zal azonosítami. Mi, impérium alatt éltt

„Ha zsi

Berlin, április 15. lmi igazságügyi hat müniket téték közé

„Ma reggel kivége zeei fegyházban Sal Ziegler, akiket a halálra ítélt Horst vezető meggyilkolás désükért. Miután a litikai gyűlelethől k got gondosan előkés hajtották végre, a b vette tekintetbe keg

Sally Epstein leng zsidó volt. Foglalko Mindössze annyi köz hogy amikor Wessel szédos vendéglőbe r

Besarábiában nem terem babér a numerus valachicusnak

Besarábia volt miniszterének nyilatkozata a Vaida-akció besarábiai hatásáról. Miért nincs semmi visszhangja a besarábiai románság körében a numerus valachicusnak

Bucuresti, április 15. (Az Uj Kelet tud.) Ráműtöttünk már arra, hogy Vaida akciójának legkevésbé Besarábiában volt valami hatása a románság körében annak ellenére, hogy az országnak ez a része éppen a legheterogénebb összetételű. Orosz, német, zsidó, lengyel és ukrán kisebbség majoritálja itt a románságot, de ennek ellenére a románok körében egészen minimális az érdeklődés a numerus valachicus iránt. A Vaida-féle Patria ugyan Clujon napról-napra kap hódoló leveleket, amelyek címe rendszerint így hangzik: „Besarábia a numerus valachicus mellett”, vagy pedig „a besarábiai románság követi Vaida Sándort”, ezek azonban csak néhány szórványosan jelentkező numerus valachicus hívó levelei, amelyet a propagandát tüzet-vassal végző Vaida-féle Patria egész Besarábia megnyilatkozásának minősít.

Készségesen azonban, hogy a nemzeti parasztpárt besarábiai vezetősége an bloc megmarad a párt kebelében. A numerus valachicus pro eminens vezetői közül egyetlen egy sem besarábiai és egyetlen egy besarábiai megyei szervezet kebelében sem törtek ki nézeteltérések. Egyetlen személy körül voltak bizonytalanságok és ez D. Bogoe volt besarábiai miniszter, aki a március 24-én lezajlott pártvezetőségi gyűlésen tartózkodott a szavazástól a Vaidát dezavualó indítvány fölött. Bogos most az egyik bucaresti napilap számára nyilatkozott állásfoglalásáról és arról, hogy miként fogafta a besarábiai románság Vaida numerus valachicusát.

— Ki kell jelentenem — mondotta — hogy nem követem és nem is volt szándékomban követni a volt miniszterelnököt. Március 24-én a végrehajtó bizottság ülésén azért tartózkodtam a szavazástól, mert ezáltal akartam kifejezni tiszteletemet az iránt, aki 1918-ban a nagyhatalmakat rávette Besarábia egysülésének ratifikálására.

Egyetlen egy sem

— Politikailag azonban nem követhetem Vaidát, mert mint a nemzeti parasztpárt hűséges katonája, a párt keretein belül akarok harcolni tovább a program és az alapszabályok értelmében. Ha pedig Vaida akciója, ahogyan ő nevezni szeretné, pártok feletti akció, aberrációnak kell tekintenem, mert alkotmányos és parlamentáris alapon, mint amilyen a miénk, minden áramlat csak egy politikai párton belül juthat kifejezésre. Vannak azonban egyéb szempontok is, amelyek miatt nem követhetem Vaidát. A Vaida alatt elindított mozgalom ugyan is olyan természetű, hogy egyetlen besarábiai, de jegyezzék jól meg, egyetlen egy sem tudja magát azal azonosítani. Mi, besarábiaiak az orosz impérium alatt éltünk, olyan országban,

amely százféle fajta keveréke volt és melyben a hivatalos politika nem egy bizonyos proporcionalitás elismerése volt, hanem ellenkezőleg, az összes fajtáknak a politikai és társadalmi életből való kizárása a nagy-oroszok rovására. Ennek ellenére az elnyomó politikának semmi visszhangja nem támadt a nagy néptömegekben. Az oroszországi népek megértették egymást és sohasem is lehetett sovén jelenségekről beszélni.

A pogromok

— A borzalmas pogromok sohasem a nép haragjának a kifejezői, hanem a vezetőréteg által kiagyalt manőverek voltak, amelyeket lelkiismeretlen tömeg hajtott végre néhány kopekért és egy pohár pálinkáért. Ezek az emberek azonban éppoly könnyedséggel gyilkolták volna meg gazdáikat, mint ahogy gyilkolták a zsidókat. És az orosz vezető réteg sohasem kívánt etnikai arányosítást és sohasem kutatta származását azoknak, akikből állt, vagy akik támogatták. Így érthető, hogy ebben a vezető rétegben nagyon sok német, balti, holland, francia, moldovai és horribile dictu még zsidó is akadt. Casso, Puriskievics s Krusevan esetei kitünő példái voltak annak, hogy a felsőbb rétegbe való bejutás és érvényesülés lehetőségéért bizony sok nemzetiségi politikus hagyta el a fajtáját.

Az összes államok fejlődése bebizonyította, hogy egy nemzet boldogságát megteremtő előfeltételek nem az etnikai, hanem a szociális kritériumokból fakadnak. Az érdek és gondolati közösségből tehát az etnikai származás legfeljebb csak statisztikai adatnak jó. Ezeknek a tapasztalatoknak alapján vagyunk meggyőződve róla, hogy Vaida akciója nem fog sikerülni. Ami azonban nem jelenti azt, hogy mi nem vagyunk nacionalisták és hogy nem akarjuk elérni a mi románjaink számára, hogy az élet minden ágában érvényre juthassanak. Hiszen ezért harcoltunk 1917—18-ban, hiszen a mi forradalmunknak inkább nemzeti, mint szociális jellege volt.

Ez tán arról beszélt a volt miniszter, hogy a Romániában megvalósított centralizmus mellett egyetlen tartomány fejlődése sem lehetséges. A központosság vezetett Besarábia elszegényedéséhez. Vaida kifogásolja, hogy kevés románok van vezető szerepe a magánéletben. Mondja meg valaki azt, hogy vajjon hány besarábiai van az állami szolgálatban, nemcsak az ország többi részeiben, de magában Besarábiában is.

Végül kijelentette a volt miniszter, hogy a demokrácia visága elmúlik és akkor a besarábiai románság igazsága derül ki: a parasztálm gondolata mellett, békekességben az ország többi népeivel.

„Ha zsidóvé freccsen a késről...”

Sally Epstein tragédiája

Berlin, április 15. Április 10-én, a berlini igazságügyi hatóságok az alábbi közleményt tették közzé:

„Ma reggel kivégezték a berlin-plötzenzei fegyházban Sally Epsteint és Hans Ziegler, akiket a berlini esküdtbíróóság halálra ítelt Horst Wessel rohamosztagos vezető meggyilkolásában való közreműködésükért. Miután a büntényt tisztán politikai gyűlölethez követték el, a gyilkosságot gondosan előkészítették és tervszerűen hajtották végre, a birodalmi kancellár nem vette tekintetbe kegyelmi kérvényüket.”

Sally Epstein lengyelországi származású zsidó volt. Foglalkozására nézve festő. Mindössze annyi köze volt a gyilkossághoz, hogy amikor Wessel házvezetője a szomszédos vendéglőbe ment, hogy segítséget

kérjen Wessel fenyegető magatartásával szemben, pusztá kíváncsiságból ő is vele ment és a ház előtt más kíváncsiskodókkal együtt sétált. Egyebet nem tudták rábizonyítani. Ő maga viszont tagadta, hogy bármilyen kapcsolata volna a gyilkossághoz.

Horst Wessel gyilkosai ellen az első per még a weimari rezsim idejében zajlott le. A pert politikai szempontoktól mentesen folytatták le. Wessel két gyilkosát többévi fogházra ítélték. A gyilkosok és áldozatuk között egy uccalány miatt támadt konfliktus, amelynek során Wesselt halálra verték. Amikor Hitler került Németország élére és Horst Wessel nemzeti hőssé emelték, letartóztatták Sally Epsteint és másokat, akiket a gyilkosságban való közreműködéssel vádoltak.

Nem Sally Epstein az egyetlen zsidó

A gyermek születése után az anya hizni kezdett

Elmeséli, hogyan szerezte vissza normális testsúlyát

„Mielőtt megszülettem volna gyermekemet”, írja egy fiatal anya, „63 és fél kgr-t nyomtam. A szülés után legnagyobb rémületemre fokozatosan nőtt 83 kilóra. Akkor olvastam Sels Kruschenről (ez ezelőtt egy héttel történt) és elhatároztam, hogy kipróbálom, egyúttal lemondok a cukor, burgonya és fehérkenyér élvezetéről. Amikor mult szerdán újra megmértem magam, legnagyobb öröömre azt tapasztaltam, hogy testsúlyom leszállott 78 kgr. 881 gr-ra. Oly boldoggá tesz már a gondolat, hogy — ezt a kúrát folytatva — újra elérjem normális testsúlyomat, újra folytathatom a sportolást és mulatogathok kedvemre, amit eddig nélkülözni voltam kénytelen, mert kényelmetlenül kövérnek éreztem magam. Ugy látom, hogy az élet most több örömet és meglepedettséget nyújt”. L. B.

Kruschen természetes sők ideális keverékéből áll. Ezek a sők leküzdik az elhízásodás okait, mert segítik a belső szerveket, hogy funkciójukat természetes módon végezzék, — hogy naponta kiválasszák a felesleges anyagokat és a mérgeket, amelyek ha a testben maradnak, a test mechanizmusa révén hájjá változnak.

A Kruschen-sők nem fogyasztanak le egy napról a másikra — ahogy azt több más

preparátum ígéri. De ha rendszeresen szedi egy időn át — megváltoztatott étrend s testmozgás mellett — naponta egy fél kanállal egy pohár vízben reggel, étkezés előtt, úgy eltünteti a felesleges hajat és újra helyreállítja a normális testsúlyt.

A Sels Kruschen több mint 120 országban árulják és most már Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában üve-

áldozata Horst Wessel emlékének, aki a német antiszemita ismert indulóját írta: Wenns Judenblut vom Messer spritzt...“ kezdetű szöveggel. Az első Wessel-pernél egy Jakobi nevű zsidó leányt is kihallgattak, ki kedvezőtlen vallomást tett Wessel

környezetéről. Amikor a nációk uralomra kerültek, a leány Breszlauba menekült szüleihez, a bosszútól való félelmében. A végzet azonban itt is utólrte: a nációk megtámadták az uccán, elcipelték és kegyetlenül meggyilkolták.

A kormány a diákkongresszussal kapcsolatos rendfenntartó intézkedésekről tárgyal

A diákkongresszus vezetősége is garantálta a rendet

Bucuresti, április 15. (Az Uj Kelet tud.) A Craiovara engedélyezett diákkongresszussal kapcsolatban a kormány különböző intézkedéseket fogantatosított, hogy a mai izgatott atmoszférában a diákkongresszus viszonylag rendben folyjon le. Az állambiztonsági hivatal vezérigazgatójának hétón délelőtt értekezlet volt, amelyen résztvett Titeanu alminiszteren kívül Stancescu vezérigazgató, Marinescu bucaresti rendőrfőfőnök, Paraiianu csendőrpáncsnok és még számosan. Az értekezlet a diákkongresszus rendjének fentartásával kapcsolatos intézkedések életbeléptetéséről tárgyalta. A diákok hivatalos szervezete is minden intézkedést megtett a kongresszus rendjének biztosítása érdekében.

Borzalmas tragédiát okozott a véletlenül elsült revolver Cernautiban

Egy huszonegy éves fiatalasszony meghalt, férje megőrült

Cernauti, április 15. (Az Uj Kelet tud.) Tragikus szerencsétlenség történt tegnap este Cernautiban. Rosenfeld Fanny huszonegy éves asszony házigazdájának, Herzog kereskedőnek volt a vendége. Itt volt Weisz Michel asztalos is, majd este tíz órakor Hrahoriae éjjeli őr is bekopogtatott. Weisz elkérte az őr revolverét azzal, hogy meg akarja vizsgálni.

Hrahoriae figyelmeztette, hogy a revolver töltve van, de Weisz megnyugtatta, hogy

tud bánni a revolverrel. Alig vette kezébe a fegyvert Weisz, az váratlanul elsült és Rosenfeldnének egy golyó halántékán találta. A szerencsétlen nő azonnal meghalt. Weisz a konyhába rohant és egy konyhakéssel sziven akarta szurmi magát, de öngyilkosságában megakadályozták. Amikor az asszony férje egy óra múlva megtudta a történetet, megőrült. Rosenfeldet, aki egyébként katonai szolgálatot teljesít, elmeegógyintézetbe szállították.

A volt görög ellenzék összes tagjait és az ellenzéki lapok szerkesztőit is hadbíróóság elé állítják

Ujabb súlyos ítéletek a lázadó görög tisztek ellen

Szoloni, április 15. (Rador.) A katonai törvényszék ujabb felkelési perben hozott ítéletet. Két vádlott tisztelet életfogytiglani, négyet 20—20 évi, hatot pedig 5—10 évi szabadságvesztésre ítélték.

Az athéni haditörvényszék csütörtökön kezd meg 39 vádlott főtárgyalását. Ezek között szerepelnek Venizelosz, a fia, Plas-

tiras tábornok, a volt ellenzék vezérei, az Elefteron Vima és Imerissios Kirix című lapok igazgatói. A vádlottak legtöbbje felett in contumaciam hoznak ítéletet.

Ma 228 haditengerész-lázadó pere kezdődött az arzenálban. Ezeknek nagyrésze is elmentek az országból.

Kupa állása:
 5 — 1 15:6
 3 2 2 13:11
 1 4 1 9:9
 2 1 2 10:10
 1 1 6 13:25

válogatott 6:1 (1:1)
 —Belgium 1:1 (1:0)

ÁG

parosok ellen

terheket viselni

a városnak mégis
 na azokon felül is
 tetés egyensulya ér-
 szkodnék a Taxa ad
 a gyűlés felhatal-
 vezetőségét, hogy
 általánösszeget,
 gyanánt folyjon be
 anélkül, hogy a vá-
 s terhünkre új költ-
 nélkül, hogy ezáltal
 rozatának legyünk

yan módozat, hogy
 fizetessük be és
 zírányban teljesite-

vek egy ujabb gyű-
 hozassanak tudomá-

Izso kamarai alel-
 es beszédet az ipa-
 lyet holnap szá-
 mertetni fogunk.

LEU

bizottság a kamara
 jaszai számára léte-
 sület megalapítását
 alelnök azon javas-
 állást, amely jelen-
 Muica főtitkár ki-
 kel helyettesítsék,
 en nagyobb négy-

megszavazta a költ-
 szége 5 millió 204
 pont és 1 millió 455
 el szekció részére.

et felét a kanadai
 jelentik: A Finan-
 Kanada az elmúlt
 a platina-exportjá-
 et fedezte s elsőszi-
 termelésével a vi-
 g elébe került. Ka-
 és nikkel-termelés
 melési költségei na-

CSÜNTETI A
MAROMA

CSÜZ ÉS ISCHIAS
40-60-140
RBAN KAPHATÓ

A tavasz varázsillata!

A tavasz édes üzenetét hozza lelkünkbe a **FLEURS D'AVRIL** kölniviz, finom, meleg, különleges illata.

FLEURS D'AVRIL
a tavasz illatába szerelmes, szenszibilis lelked kölnivize.
Legrain
csak az eredeti csomagolásban VALÓDI.

Rövid hírek az épülő országból

Jeruzsálem, április 15. A jeruzsálemi héber egyetem felhívást intézett a világ összes zsidó hitközségeihez, hogy Majmonidesz születésének 88-ik évfordulója alkalmából azzal hódoljanak a nagy mester emlékének, hogy hozzájárulnak egy Majmonidesz-kutatónak a létesítéséhez a héber egyetemen. Az egyetem felhívása hangsúlyozza, hogy a zsidóság nem elégedhet meg a pusztán ünnepességekkel, hanem az évforduló alkalmából maradandó emléket kell állítania és intézményesen kell hozzájárulnia Majmonidesz szellemi és tudományos hagyatékának továbbfejlesztéséhez.

A Majmonidesz-intézet megteremtése céljából „Keren-Haramban”, Rambam-alapot létesítettek és világszerte megindulnak a gyűjtések az alap javára.

A héber egyetem fennállásának 10-ik évfordulója alkalmából dr. J. L. Magnes rektor érdekes jelentést közöl az egyetem eddigi munkájáról és ötéves tervet jelent be az egyetem továbbfejlesztésére. A terv szerint a legközelebbi öt esztendőben a következő új intézeteket és tanszékeket fogják létesíteni:

1. Pedagógiai intézet.
2. Társadalomtudományi intézet.
3. Orvosi centrum.
4. Agrártudományi intézet (a mezőgazdasági kísérleti állomással karöltve).
5. Geometriai intézet (a haifai technikummal karöltve).
6. Továbbképző tanfolyamok külföldi diplomások részére.
7. Jogi- és társadalmi-közigazgatási tanszék.
8. Könyvtári intézet.
9. Zsidó akadémia.

A napokban az angol alsóház tagjainak egy csoportja érkezett Palesztinába az ország viszonyainak tanulmányozása céljából.

של סוכר
Cukor, ecetszesz
és mindennemű fűszerárú a legolcsóbb napiárban kapható
BERNAT
fűszerüzletben
Cluj, Piata Mihai Viteazul 32.
Telefon: 397.

A képviselők tiszteletére előbb Tel-Aviv városa rendezett fogadóünnepséget. Az első üdvözlő beszédet dr. Brodetsky, a cionista exekutív politikai osztályának vezetője tartotta. Többek között a következőket mondotta: „Jó, hogy Anglia közéleti emberei Európán kell keresztül utazniok, ha Palesztinába akarnak jönni. Így alkalmuk van megismerni az ott élő zsidók nyomorát és megértik, mit jelent Palesztina a zsidóság számára”. Mrs. Janner képviselő héber nyelvű beszédben méltatta a palesztinai építőmunka teljesítményeit. Barnett Janner, sir Wilfred Sugden, R. M. Morgan és Tom William képviselők mondtak köszönetet a fogadtatásért.

A képviselők ezután beutazták az országot, majd Jeruzsálemben a cionista exekutív rendezett tiszteletükre fogadóestélyt. A képviselők itt beszámoltak impresszióikról, melyeket az ország vidékein szereztek és nagy elismeréssel nyilatkoztak a zsidók teljesítményeiről.

Ezután a jeruzsálemi városházát látogatták meg, ahol dr. Khaldi polgármester és Daniel Auster alpolgármester üdvözlötték őket. Innen a legfelsőbb muzulmán tanács-hoz mentek a cionista exekutív arab titkárnak kíséretében. A cionista exekutív titkára töltötte be a tolmács szerepét a főmufi és az angol képviselők között.

Az angol vasuti munkások lányai közül minden évben választanak egy királynőt, aki minden alkalommal egy másik országba utazik, hogy újabb szemet fűzzön rá az aranyból készült barátságsláncra, melyet magán visel. Az idei királynőt, Miss Ruby Doverit Palesztinába küldték. Tel-Avivban meleg fogadtatásban részesítették és Brodetsky professzor üdvözölte, aki kiemelte, hogy ez a küldetés az angol munkások barátságának és együttérzésének jele a szenvedő zsidóság iránt. A palesztinai vasuti munkások Haifában nyújtották át a királynőnek a barátsággyűrűt a láncra. A királynő válaszában kijelentette, hogy tolmácsolni fogja a palesztinai munkások üdvözlését az angol vasutasoknak. Nelson, az angol vasuti munkások szakszervezetének titkára is beszédet tartott, melyben a legnagyobb lelkesedés hangján nyilatkozott Tel-Avivban a zsidó telepeken és a Makabadián szerzett impresszióiról.

SZÍNHÁZ-FILM

Martinovics premierje ma, kedden este

Ünnepi előadás keretében mutatja be a társulat drámai együttese gróf Bánffy Miklós drámáját, a Martinovicsot ma, kedden este, a címszerepben Kovács Györggyel.

Heteken át tartó előkészületek után igazán precíz, jól összetanult előadásban kerül a közönség elé ez a kitünő mű, amelyet maga a szerző mesteri kézzel rendezett, sőt az ujjonnan készült díszleteket is ő maga tervezte.

Kitünő szereposztásban hozza színre a színház ezt a különleges témájú drámát, amely Martinovicsnak, a világszabadság nagy rajongójának életét és történelmi szereplését tárgyalja.

A Martinovics előadását szerdán este megismétlik és a nagy érdeklődésből itélve, mind a két napon zsúfolt ház fogja köszönteni egy a szerzőt, mint a szereplőket.

Az Én és a kisöcsém csütörtökön este

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Kedd 8½: **Martinovics.** (A budapesti Nemzeti Színházban nagy sikerrel színre került dráma. Irta: Gróf Bánffy Miklós. A szerző rendezésében és jelenlétében. Premierbérlet 22. szám.)

Szerda 8½: **Martinovics.** (Gróf Bánffy Miklós drámája 2-odszor.)
Csütörtök 8½: **Én és a kisöcsém.**

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerda, április 17: **Bohéme.** (Urania Bădescu szoprán és Dinu Bădescu, a bucaresti Román Opera tagjai, Edmonde de Vechi karnagy közreműködésével.)

Péntek, április 19: **Mefistofeles.**
Szombat, április 20: **Traviata.** (Iskolai matiné.)

Vasárnap, április 21: **Víg özvegy.** (Este.)
Hétfő, április 22: **Svanda a dudás.**

Primaria Municipiului Cluj
No. 7755—1935.

Publicatiune

Primaria Municipiului Cluj, concesionează pe cale de licitație publică, cu ofertă scrisă, inchise în plic și sigilate dreptul de afisaj pe teritoriul Municipiului Cluj, pe timp de 5 (cinci) ani, cu începere dela data predării afisajului, în condițiile prevăzute în caetul de sarcini.

Decarece a III-a licitație publică a fost fărâ rezultat, se va tine a 4-a licitație publică la 14 Mai 1935, ora 11 a. c. în sala de sedință a primăriei, în edificiul situat în Srada Regina Maria No. 2, etaj, conform dispozițiilor art. 83—110 inclusiv din Legea Contabilității publice R. O. C. L. și normelor generale de licitație, aprobate prin Jurnalul Consiliului de Miniștri și publicată în Monitorul Oficial No. 127 din 4 Junie 1931.

Ofertă cu predarea ofertelor, concurenții vor depune în plic separat în numerar sau efecte garantate de Stat, garanția provizorie de 5% din suma totală a arenzii, ofertă pe întregă durată a concesiunii, majorată cu suma de Lei 532.900 valoraea lucrărilor de executat.

Caetul de sarcini, condițiile de licitație, planurile și devizul lucrărilor de investiție, ce trebuie executate, să pot vedea în biroul Serviciului Financiar, în edificiul situat în Strada M. Kogălniceanu No. 4, camera 3 etaj, stanga în ficare zi de lucru între orele 9—12 a. m.

Cluj, 10 Aprilie 1935.

Primaria Municipiului Cluj.

Influenza
ellen használjon
Szt. László
fertőtlenítő szappant,
megóvja mindennemű járványos és fertőző betegségektől!

Maximálják a juhgyapjú árát. Bucurestiből jelentik: A kormány gazdasági bizottsága elé Sassu földművelésügyi miniszter javaslatot terjesztett, mely a juhgyapjú árát kilogrammonként ötven lejben maximálná. A kormány teljesítette a miniszter kívánságát. A többi gyapjuneműek ára a fenti összeghez igazodik. Az ármaximálásra azért volt szükség, mert a hadügyminisztérium tárgyalásokat folytat a belföldi posztgyapjúakkal a hadseregnek posztóval való ellátása érdekében és ezekhez a tárgyalásokhoz a maximált ár a kiindulási alap.

Romagna

márkájú nyulszőr, valamint legújabb fazonú

gyapjú kalapok

legolcsóbb és legdusabb beszerzési forrása:

WEISS SIEGFRIED
„Kalap Ház”-ban
Cluj, Calea Regele Ferdinand 10.

APRÓ HIRDETÉSEK

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetésekkel rendelkező Mirea iroda Cluj, Calea Regele Ferdinand 116 szám.

Keresek hét éves fiacskám mellé egy zsidónőt, lehetőleg román, magyar, német nyelvtudással, ki a háztartásban is segédkezne. Előnyben részesülne kinek irodai munkáiban (gépirás, levelezés, stb.) jártassága van. Dotáció teljes ellátás és némi fizetés. Csatládnak tekintem. Cim a kiadóban.

Hunedoarán Str. Axente 1 sz. alatt levő ház kerttel együtt eladó. Cim a kiadóban.

Raktáron MAV., Hoffer, Első Magyar cseplők, minden méretben. Herefejtők, traktorok beszerezhetők vagy becserelehetők Rosenbaum Pál, Reghin.

Május 1-re kiadó első emeleten uccai 4 szobás komplett, modern, központi légfűtés-sel felszerelt urilakás. Továbbá azonnalra is kiadó két teljesen különbejárta azonban egymásba is nyíló, déli fekvésű, parkettes — mindkét szobában külön vizkagyló és elfolyó — erkélyes, napos udvari lakás, rendelkeznek vagy irodának igen alkalmas. Megtekinthető d. e. 11—1.ig, d. u. 6—7-ig. Bertekezi Str. Saguna 20 a háztulajdonosnál.

Alkalmazást nyer agilis, jó összeköttetésekkel bíró, reprezentábilis üzletszerző nagyvállaltnál. Cim a kiadóban.

Nagyobb kétsütős főzőkemenőket keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Sel Peszach savanyu káposzta kapható Schwartz Ignácnál Str. Filipescu 7, vagy Str. Memorandului 10, hátul az udvarban.

330
villany-v
Com
Piata
Telef
HI
— Carei városa
miniszter, hogyja
késztetésében. Tudósi
segügyi miniszter C
Tamás Arthurt kor
nius 1. hatállyal
Arthur, aki tizenöt
hivatali élén, köztisz
ben, ami onnan is
polgársága, memor
niszterhez, hogy dr
hagyják meg állásá
gaskodást Tamás f
istapolásával érte el
orvosi hivatalban
szervezett és onnan
nemzetiség és vallás
ennek az érzésivü
Carei polgársága biz
ter méltányolni fogj
meghagyja Tamás A
jában.
— Németország r
tézni Litvánia ellen
Rigából jelentik: Be
értesülések szerint E
zékelt nyújtottak át,
rodalmi kormány
vidék miatt nem
Litvánia ellen. Ez
meg fogja nyitni a
nemtámadási szerz
nyúló tárgyalásokat.
— A francia komm
ban tüntetett a ké
bevezetése ellen. Ber
cia kommunista párt
gyűléseket tartott a
lat bevezetése ellen.
sem engedélyezték.
densen fordultak elő
latban.
BEN
(A hind
— Meghalt Popov
Nemzeti Bank nyugá
pestről jelentik: Pop
ban nyugdíjba vonul
éves korában meghal
csült pénzügyi szakte
ból Gömbös magyar
táviratot intézett az
— Házberjövdelem
miniszteri rendelet sz
donos a főbörőléről és
börőléről (butorozott
május hó 15-ig kötele
ságnak egy deklarációt
ben bevezetett házbé
tési nyomtatvány Be
összerezhető.
— Elűltették Buure
dejét. Bucurestiből je
cserkész és cserkészle
vajda vezetésével a B
rak erdejében a „fák
ben. Ez alkalommal tö
tettek el és ezzel meg
szek erdejét”. Maga
kezüleg ásta föl a föld
A munka után bajtárs
ételét: sült barány, k
mával, — a trónörök
gyasztotta el.
Akinek a gy
megrekedt,
vannak, igyo
„Bixádi”
Számok egyet
va. Mindenit
rakat: Calea

330 lei

villany-vasaló

Constructie
Piata Unirii 32
Telefon: 83

HIREK

Cerei városa memorandumban kéri a miniszterelnököt, hogyja meg a városi főorvost... Tudósítónk jelenti: Az egészségügyi miniszter Cerei város főorvosát, dr. Tamás Arthurt korhatár elérése címén június 1. hatállyal nyugdíjazta. Dr. Tamás Arthur, aki tizenöt éve áll a város főorvosi hivatalánél, közisztületben és közbecsülésben, ami onnan is kitűnik, hogy a város polgársága memorandumban fordul a miniszterhez, hogy dr. Tamás főorvost egyelőre hagyják meg állásában. E rendkívüli ragaszkodást Tamás főorvos a szegény betegek istepótlásával érte el Cerei-ben; a városi főorvosi hivatalban ingyen gyógyszerterápiát szervezett és onnan bárki szegény beteg reménytelenség és valláskülönbőség nélkül élvezheti az orvosok orvosi önzetlenségét. Cerei polgársága bizik benne, hogy a miniszter méltányolni fogja kérésüket és egyelőre meghagyja Tamás Arthurt főorvosi pozíciójában.

Németország nem akar támadást intézni Litvánia ellen a Memel-vidék miatt. Rigából jelenti: Beavatott helyről szerzett értesülések szerint Kaunasban német jegyzéket nyújtottak át, amelyben a német birodalmi kormány közli, hogy a Memel-vidék miatt nem kíván támadást intézni Litvánia ellen. Ez a jegyzék kétségtelenül meg fogja nyitni a két ország közötti meg nem támadási szerződés létrehozására irányuló tárgyalásokat.

A francia kommunista párt több városban tüntetett a kétvétes katonai szolgálat bevezetése ellen. Berlinből jelenti: A francia kommunista párt több városban tiltakozó gyűléseket tartott a kétvétes katonai szolgálat bevezetése ellen. Szabadtéri gyűlést sehol sem engedélyeztek. Csak jelentéktelen incidensek fordultak elő a gyűlésekkel kapcsolatban.

BENGALI (A hindu lánzsás)

Meghalt Popovics Sándor, a magyar Nemzeti Bank nyugalmazott elnöke. Budapestből jelenti: Popovics Sándor, a Jegybank nyugdíjba vonult elnöke ma reggel 73 éves korában meghalt. Az európaszerbe becsült pénzügyi szakértelmű halála alkalmából Gömbös magyar miniszterelnök részvételművéletet intézett az özvegyhez.

Házbjörvedelem bejelentése. Pénzügyminiszteri rendelet szerint minden háztulajdonos a főbérletről és minden főbérletről az al-bérletről (butorozott szobákról is) 1935. május hó 15-ig köteles a pénzügyigazgatóságnak egy deklarációt beküldeni az 1934 évben bevételzett házbjörvekről. Ezen bejelentési nyomtatvány Boros papírkérdésben beszerezhető.

Elhittették Bucurestiben a cserkészek erdejét. Bucurestiből jelenti: Vasárnap 4000 cserkész és cserkésziany vett részt Mihály vajda vezetésével a Bucuresti mellett Madarak erdejében a „fák napja” megünneplésében. Ez alkalommal több, mint 10,000 fát ültettek el és ezzel megvalósították a „cserkészek erdejét”. Maga Mihály vajda is sajátkezűleg ásta föl a földet és 6 fát ültetett el. A munka után bajtársi lakoma volt, melynek ételét: sült bárány, kenyérral és zöld hegy-mával, — a trónörökös is jó étvágygal fogyasztotta el.

Akinek a gyomra fáj, bélműködése megrekedt, vagy hólyagbántalmi vannak, igyon természetes

„Bixádi” vize

Számos egyetemi tanár által ajánlva. Mindenütt kapható. Cluj-i le-rakat: Calea Regele Ferdinand.

Betétkönyvhamisításért letartóztattak egy ismert cluji fiatallembert. Vasárnap a késő délutáni órákban a cluji rendőrség letartóztatta László Bélát, László Endre, a Transilvania Bank igazgatójának fiát. A fiatallembert ellen feljelentés érkezett a rendőrségre, amelyben arról értesítik a rendőrség büntügyi osztályát, hogy László Béla nagyszegű betétkönyvhamisítást követett el. A rendőrség azonnal letartóztatta László Bélát és még a tegnap esti órákban megkezdtek kihallgatását. László beismerte, a rendőrségen, hogy a birtokában levő 300 lejre szóló betétkönyvet háromszázezer lejre javította ki. Mentségül azt hozta fel, hogy nem volt szándékában értékesíteni a hamis betétkönyvet. A vizsgálat folyik.

Még mindig sztrájkolnak a szabómunkások. A cluji szabóipari munkások több napi sztrájk után még nem vették fel a munkát. Mint ismeretes, a cluji szabómunkások és munkások sztrájkba léptek, mert a munkaadók nem akarták teljesíteni 20 százalékos béremelési követelésüket. A munkügyi inspektorátuson tárgyalások indultak meg szombat délután, hogy a munkások és munkaadók között egyezséget hozzanak létre. A munkaadók azonban kijelentették, hogy nem tudják teljesíteni a munkások kérését. A sztrájk ezután változatlanul tart tovább.

Influenza, spanyoljvárvány, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandulák megbetegedése, valamint izületi bajok vagy tüdőcsucsuhurut esetén gondoskodjunk arról, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Közközhírák főorvosi megállapították, hogy a Ferenc József viz lázzal járó fertőző betegségeknel is nagy szolgálatot tesz a szenvedő emberiségnek.

Rövid hírek mindenünne. Az angol világbirodalom május 6-án ünnepli György király trónralépésének negyedszázados évfordulóját. — Tokióból jelenti, hogy a japán minisztertanács 33 millió yent szavazott meg Tokió világkikötővé való kiépítésére. — Schratt Katalin, Ferenc József egykori kegyencnéje, influenzában megbetegedett. A 82 éves volt színésznő életéért aggódnak, mert szervezete nem igen fog megbirkózni a kórral. — Alfonz spanyol exkirály vádása ügyében Franciaországba érkezett, ahol jelenleg Fontainebleuban tartózkodik. — Berlinből jelenti, hogy a paderborni bíróság öt havi fogságra ítélte Müller katolikus püspököt, aki hamis híreket terjesztett a dortmundi és bochumi nemzeti szocialista ifjúságról. — Moszkvából jelenti, hogy a taskendi obszervatórium Kustisztanban vagy Iranban hatalmas földrengést jelez, amely nagy károkat okozhatott.

Holttest a sínek között, Oradeáról jelenti: Szombat éjjel a vasútállomás közelében szétrocsolt holttestet találtak a sínek között. Megállapították, hogy az áldozat Varga Tot oradeai munkás. Hogy szerencsétlenség áldozata lett-e vagy öngyilkosság esete forog fenn, nem sikerült megállapítani.

BENGALI (A hindu lánzsás)

140 ezer ipari munkanélküli kapott állást az utolsó évben Angliában. Londonból jelenti: A foglalkoztatott ipari munkások száma Angliában 10 millió 200 ezer, csaknem 140 ezerrel több, mint az előző év hasonló időpontjában.

Hamisítványra való felbujtásért egy év. Targumuresi tudósítónk jelenti: Érdekes ügyben ítélték ma a targumuresi Tábla. Urian Joan gazdag szamosmegyei paraszt 1929-ben 150 ezer lei váltókölcsönt vett fel a Deji Közhazsnu Takarékpénztártól. A gazda nem fizetett és ezért a bank peresítette váltóját. A per folyamán Urian Joan azt állította, hogy tartozását már kifizette a bank jogtanácsosának. Erre az állításra négy tanu tett esküt. Ezzel Urian pernyertes lett. Mielőtt azonban az ügy felelősséget foltán a cluji Tábla elé került volna, Urian tanui megjelentek az ügyészségen és kijelentették, hogy hamisan esküdtek. Az ügy most már a törvényszék büntető tanácsa elé került, amely a tanukat hamis eskü miatt 2-2 havi fogságra, Uriant felbujtásért 1 évi fogságra ítélte. Urian megfellebbezte az ítéletet. Az ügye a cluji tábiának kellett volna letárgyalnia, de Urian véője, dr. Giurgiu János cluji ügyvéd, semmitörzési döntést szerzett, amely azzal az indoklással, hogy Micşa Juliu dr. bátyja a cluji Tábla elnöke, a targumuresi Táblát delegálta az ügy letárgyalására. Többszöri halasztás után, ma hirdetett ítéletet az érdekes ügyben a targumuresi Tábla. Vádlottat bűnösnek mondotta ki és egyéves büntetését helybenhagyta. A vádlott megfellebbezte az ítéletet.

A leggyönyörűbb szövésminták

A leqpompásabb kosztümök

1935

tavaszára

TROTTEUR
MARTINIQUE
TROCADERO
TROTINETTE

Ezeket az eredeti szövésmintákat
detaillban csakis nálunk kaphatja meg

Gallia

CLUJ
STR. GENERAL NECLUSEA 2
(RENNER PALOTA)

TIMISOARA
BUL. REGELE FERDINAND 7
(PALACE)

BRASOV
PIATA LIBERTATEI 3
(SZABADSÁGTER 3 (BUZASON))

Sven Hedin Berlinben. Berlinből jelenti: Sven Hedin Stockholm felé vivő útján a német birodalmi fővárosba érkezett s a napot Berlinben töltötte. A pályaudvaron lelkes fogadtatást rendeztek a nagy svéd utazó tiszteletére. Sven Hedin kijelentette, hogy előkészületeket fog tenni brazilai kutatóutrá, amelyet dr. Eckenreel és a Graf Zep-pelinen fognak megtenni. Májusban Sven Hedin Berlinben előadást tart legutóbbi hároméves kínai kutatóútjának eredményeiről.

BENGALI (A hindu lánzsás)

Elgázolt az autó egy fiatal leányt. Vasárnap délután a Memorandului uton haladt keresztül Róma Irén fiatal leány, amikor az uton egy teherautó közeledett. A leány nem vette észre a teljes sebességgel közeledő teherautót, amely elütötte a leányt, aki súlyos sérüléseket szenvedett. Azonnal be szállították a sebészeti klinikára, ahol megállapították, hogy hátrgerinc-törést szenvedett. Állapota életveszélyes.

Bratinau Dinu egy hónapra Olaszországba utazott. Bucurestiből jelenti: Dinu Bratiana, a liberális párt elnöke, tegnap egyhavi tartózkodásra Olaszországba utazott.

Tizenöt-tizenöt évi kényszermunkára ítélték a dernai apagyilkosokat. Oradeáról jelenti: Tegnap hozott ítéletet az oradeai törvényszék Pop Ioan és Bulic Ioan dernai legények büntügyében, akikről kiderült, hogy 1929 szeptemberében megölték Ruja Peter dernai lakost. A tettesek behatoltak a lakásba, megkötözték áldozatukat, összeroncsolták a fejét, majd eltemették. Pop Ioan, Ruja nevelt fiát gyanusították a gyilkossággal, de nem sikerült azt rábizonyítani. 1934 őszén valaki hallotta, amint Gombos Ioan rászólt Pop Ioanra: „Engem is megöltök, mint az apátokat?” Kiderült, hogy Pop Ioan és Bulic Ioan követték el a gyilkosságot. Az oradeai törvényszék 15-15 évi kényszermunkára ítélte őket.

Ítéletet hoztak Targumuresen az első Vaída-Maniu-perben. Targumuresi tudósítónk jelenti: Érdekes ítéletet hozott ma a targumuresi járásbíró. A per az erdekességét az képezi, hogy ez az első ügy, amely a Vaída-Maniu konfliktusból, illetve a „Numerus valachicus” akcióból született meg. Az ügy előzményei a következők: Pár héttel ezelőtt, mint ahogy arról az Uj Kelet részletesen beszámolt, a muresmegyei nemzeti pártbizottság tagozatában is, amely eddig egységes és párttű volt, kibörtantak az ellentétek. Egy gyűlésen formális blokk alakult néhány intellektuelből Vaída új mozgalma körül és mivel a gyűlésnek diszkredit jellege volt, dr. Bozdog Joan tanár, volt képviselő, a szervezet főtákará, arra kérte meg Podariu

BENGALI (A hindu lánzsás)

a ROYAL-mozgóban szerdán, április 17-ől.

Teodor tanártársát, aki több román lap munkatársa, hogy a gyűlés néhány fázisáról ne adjon tudósítást lapjainak. A fiatal tanár azonban ennek ellenére letudósította lapjainak az eseményt és emiatt Bozdog tanár, pár nappal később, tanártársai előtt megrótta ezen magatartásáért a tanár újságíró. Podariu tanár becsületértéért perelte be a járásbíró Bozdog volt képviselőt, akit most a bíróság ezer lei pénzbüntetésre ítél. Az ítéletet a felek a törvényszékhez felebbezték meg.

A spanyol köztársaság kikiáltásának évfordulója. Madridból jelenti: A baloldali lapok méltatják a köztársaság kikiáltásának jelentőségét a mostani évforduló napon, a jobboldali sajtóorgánuk meg sem emlékeznek a fontos évforduló dátumára.

Csökkennek a befagyott amerikai külföldi követelések. Londonból jelenti: Angol pénzügyi körökben megállapítják, hogy az amerikai exportörök külföldön befagyott követeléselei fogyatkozóban vannak. A múlt év tavaszán még 350 millió dollárt tettek ki e követelések, most már csak körülbelül kétszáz millió dollárt.

